

LAUSUNTO LUKIOLAIN JA VAPAASTA SIVISTYSTYÖSTÄ ANNETUN LAIN MUUTOKSISTA/JÄRJESTÄMIS- JA YLLÄPITÄMISLUPA

445/34.341/2014

KH § 161

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lukiokoulutuksen järjestäjiltä ja kansalaisopistojen ylläpitäjiltä lausuntoa lukiolain luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta.

Esitys on osa hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoa ja sen tavoitteena ovat vahvat koulutuksen järjestäjät ja ylläpitäjät, jotka kykenevät vastaamaan työelämän, yksilöiden ja yhteiskunnan muuttuviin ja kasvaviin osaamistarpeisiin. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle mahdollisimman pian. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 17.11.2014.

Yleisperusteluissa todetaan, että voimassa olevien vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitämislupien voimassaolo ei kuitenkaan päättyisi. Vapaan sivistystyön osalta arvioidaan oppilaitoksen ylläpitämisen taloudelliset edellytykset. Uusien järjestämislupien myöntämisessä korostuisivat koulutustarpeen lisäksi toiminnan laatuun, vaikuttavuuteen ja tehokkuuteen liittyvät näkökohdat. Tarkoituksena on, että koulutuksen järjestäjäverkko rakentuu vahvoista koulutuksen järjestäjistä, jotka palvelevat laajan alueen tai väestöpohjan koulutustarvetta ja järjestäjien työnjako alueella on selkeä. Lainmuutos tulisi voimaan 1.1.2017. Puolangan kansalaisopiston ylläpitämislupa on annettu 12.12.2012.

Lukiolain säädösmuutoksilla selkeytettäisiin ja täsmennettäisiin koulutuksen järjestämislupien myöntämiseen liittyviä järjestämisedellytyksiä. Ministeriö voisi muuttaa koulutustehtävää tai peruuttaa koulutuksen järjestämisluvan yksipuolisesti. Puolangan lukion perustamislupa on annettu 12.6.1968.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että koulutus on valtakunnallisen ja alueellisen koulutustarpeen ja tarjonnan kannalta tarpeellista ja että luvan hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset koulutustehtävän asianmukaiseen järjestämiseen ottaen huomioon toiminnan laatu, vaikuttavuus ja tuloksellisuus.

Kansalaisopisto ja lukio ovat tärkeä osa Puolangan koulutuspalveluja ja imagoa. Perusopetus ja lukio-opetus liittyvät kiinteästi yhteen, opettajilla on tunteja molemmilla asteilla. Puolangan lukio on verkostoitunut Suomussalmen ja Paltamon lukioiden kanssa. Yhteistyönä järjestetään etäopetusta mm. kielten kursseja. Jos lukion toiminta lakkaisi, opettajien tuntimäärä pienenesi ja pätevien opettajien saanti vaikeutuisi.

Myös kansalaisopiston opetus liittyy perusopetukseen tiiviisti yhteisten taito- ja taideaineiden opettajien myötä. Täten on ensiarvoisen tärkeää, että lukiokoulutus ja kansalaisopiston toiminta kunnassamme säilyvät. Perusopetus, lukiokoulutus ja kansalaisopisto muodostavat kolmion, jonka jokainen sivu on tärkeä. Ne takaavat tasa-arvoiset koulutusmahdollisuudet kuntalaisille.

Pitkät matkat, suurempiin kuntakeskuksiin Kajaaniin ja Ouluun yli sata kilometriä, sekä harva asutus tulee ottaa huomioon merkittävinä tekijöinä lupien myöntämisessä.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Tuija Mikkonen, puh 044 7200224.

Kunnanjohtaja: Kunnanhallitus antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Lukiokoulutuksen saavutettavuus on ensiarvoisen tärkeää erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutuilla alueilla. Lukiokoulutuksen järjestämisvastuun antaminen maakuntien keskuskaupungeille tai maakunnallisille organisaatioille ei vastoin luonnoksen nykytilan arvioinnissa esitetty turvaise koulutuksen saavutettavuutta. Järjestämisvastuun keskittäminen on lähes kaikissa tapauksissa vienyt palvelut kauemmaksi niiden käyttäjistä.

Jos koulutuksen järjestämisvastuu keskitetään suurempiin yksiköihin, on lainsäädäntöön sisällytettävä ehdottomat kriteerit, joiden mukaan toisen asteen koulutus on saavutettavissa oppilaan kotona asuen. Kainuun hallintokokeilun ajan maakunnallinen kokeiluorganisaatio järjesti mm. lukiokoulutuksen koko Kainuuseen. Kunnista riippumaton päätöksenteko oli jatkuvasti lopettamassa hyviä oppimistuloksiakin saavuttaneita pienempiä lukioita. Esimerkiksi Puolangan lukion lopettaminen merkitsisi lähimmän toisen asteen oppilaitoksen sijoittumista 70 - 100 kilometrin päähän kuntakeskuksesta.

Järjestämisvastuun keskittäminen ei enää juurikaan toisi

tehokkuutta tukipalvelujen järjestämiseen, sillä useimmat kunnat ovat jo keskittäneet toimisto-, kiinteistö-, ruokahuolto-, opiskelijahuolto- ja ICT-palvelut paikallisesti tai alueellisesti. Jos lukion tukipalvelut erotetaan tästä erilleen lukiokoulutuksen järjestäjän hoidettavaksi, taloudellisuus ja tehokkuus heikkenevät nykyisestä.

Pienillä lukioilla on nykyisin huomattavan paljon yhteisiä opettajia saman ylläpitäjän hoitaman peruskoulun yläkoulun kanssa. Tämä järjestely on mahdollistanut pätevän aineopettajakunnan palkkaamisen sekä lukioon että yläkouluun. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisvastuun antaminen eri toimijoille vaikeuttaisi huomattavasti tätä järjestelyä ja vaikuttaisi heikentävästi sekä lukiokoulutuksen että perusopetuksen laatua.

Olemassa olevia kunnille myönnettyjä lukiolupia ei saa peruuttaa ilman asianomaisen kunnan suostumusta.

Puolangan kunta vaatii, että edellä mainitut asiat huomioidaan lain jatkovalmistelussa.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Puolangalla 5.11.2014

Virallisesti

Riitta Sutinen
toimistosihteeri

